

Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій

МАТЕРІАЛИ

V Міжнародної науково-практичної
конференції

**“Місцеве самоврядування
в Україні та світі: теорія і
практика”**

**5 листопада 2025 року
м. Полтава**

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (м. КИЇВ)
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ПОЛТАВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЛЕСТЕРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ЛЕСТЕР, ВЕЛИКА БРИТАНІЯ)
ОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ОПОЛЕ, ПОЛЬЩА)
ЩЕЦІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ІНСТИТУТ ПОЛІТОЛОГІЇ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ
БЕЗПЕКИ (м. ЩЕЦІН, ПОЛЬЩА)
ЩЕЦІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ІНСТИТУТ ПОЛІТОЛОГІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ ГУМАНІТАРНОГО ФАКУЛЬТЕТУ (м. ЩЕЦІН, ПОЛЬЩА)
ЗАХІДНОПОМОРСЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ЩЕЦІН, ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ МИКОЛАСА РОМЕРИСА (MRU) (м. ВІЛЬНЮС, ЛИТВА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (м. ПРАГА, ЧЕХІЯ)
ФАТЕР АКАДЕМІЯ ІНДІЇ (FAI) (ОКРУГ КАНЬЯКУМАРІ, ШТАТ ТАМІЛ-НАДУ, ІНДІЯ)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКО,
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА,
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ «ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ», КИЄВО-
МОГИЛЯНСЬКА ШКОЛА ВРЯДУВАННЯ ІМЕНІ АНДРІЯ МЕЛЕШЕВИЧА
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І
ГАЗУ, ІНСТИТУТ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕРНОПОЛЯ

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»

5 листопада 2025 року

м. Полтава, Україна

ISBN 978-617-8466-52-7

УДК 35.07/08 (1-21) (477)

M65

Редакційна колегія:

Медвідь В.Ю. – завідувач кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету, д. е. н., професор;

Лозинська Т.М. – професор кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету, д. н. держ. упр., професор;

Дорофєєв О.В. – професор кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету, д. е. н., професор.

M65 *Місьцеве самоврядування в Україні та світі: теорія та практика* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 5 листопада 2025 року / за заг. ред. В.Ю. Медвідь, Т.М. Лозинської, О.В. Дорофєєва. Полтава : ПДАУ, 2025. 268 с.

У матеріалах конференції висвітлені результати наукових досліджень з актуальних проблем місцевого самоврядування і пошуку шляхів їх розв'язання за тематичними напрямками: «Правове забезпечення місцевого самоврядування», «Управління соціально-економічним розвитком територіальних громад», «Місьцеві бюджети та публічні фінанси», «Політичні аспекти функціонування самоврядної влади», «Аграрна політика і місьцеве самоврядування», «Місьцеве самоврядування в умовах воєнного стану та сталого відновлення», «Інформатизація управлінських процесів», «Практики місцевого самоврядування в зарубіжних країнах», «Просторове планування територій територіальних громад», «Економічні засади функціонування суб'єктів господарювання територіальних громад та місцевої економіки».

Для наукових, науково-педагогічних працівників, аспірантів, теоретиків і практиків публічного управління та адміністрування, представників органів влади, громадських діячів України, а також усіх, хто досліджує питання трансформації управління місцевим розвитком в умовах децентралізації влади.

Матеріали конференції друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

© Полтавський державний
аграрний університет, 2025

Організаційний комітет конференції:

Голова організаційного комітету:

Галич Олександр Анатолійович – кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавського державного аграрного університету, професор кафедри публічного управління та адміністрування

Члени організаційного комітету:

Медвідь Вікторія Юрївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету;

Лозинська Тамара Миколаївна – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету;

Дорофєєв Олександр Вікторович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету;

Тошек Бартломей Г. – доктор економічних наук, професор, професор Інституту політології та досліджень у галузі безпеки Щецинського університету (м. Щецин, Польща).

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

<i>Гамалюк Богдан Михайлович, Лис Андрій Богданович</i>	
Еволюція концепції верховенства права в умовах воєнного стану	11
<i>Кантока Тетяна Миколаївна</i>	
Механізм захисту прав людини в системі публічного управління	13
<i>Ковальська Тетяна Андріївна, Поночовна Олена Володимирівна</i>	
Правове забезпечення участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування	16
<i>Лопушинський Іван Петрович, Білоцький Олександр Вікторович</i>	
Безперервність роботи місцевої влади: підтвердження її легітимності в умовах російсько-української війни	20
<i>Сьомич Микола Іванович, Христенко Кирило Ігорович</i>	
Правове забезпечення трудової діяльності керівників органів місцевого самоврядування	25
<i>Tatarenko Viktoriia</i>	
Local government in canada: legal aspects	27

СЕКЦІЯ 2. УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

<i>Барчук Володимир Олексійович</i>	
Соціальне підприємництво у забезпеченні сталого розвитку територіальних громад	31
<i>Браїлко Тетяна Олександрівна, Чайка Лідія Іванівна</i>	
Заклади охорони здоров'я та реалізація ветеранської політики в громадах: питання комунікації	34
<i>Бритауценко Антон Володимирович, Зірка Катерина Вікторівна</i>	
Роль лідера територіальної громади у розвитку туризму на місцевому рівні	36
<i>Кириченко Валентина Миколаївна, Дегтярьова Ія Олександрівна</i>	
Методологічні підходи до визначення базових ідей для портфелю проєктів (на прикладі сфери громадського здоров'я)	38
<i>Коськін Георгій Володимирович, Кравців Інна Сергіївна</i>	
Контрольна функція громадянського суспільства	41
<i>Материнко Володимир Олександрович</i>	
Екосистема стимулювання економічного розвитку територій	44
<i>Матлак Тетяна Олександрівна, Поночовна Олена Володимирівна</i>	
Механізми соціально-економічного управління територіальними громадами в сучасному інституційному середовищі	48
<i>Мац Оксана Василівна</i>	
Проблеми і ризики реалізації стратегічних рішень закладів охорони здоров'я України в умовах сьогодення	50

Паланиця Микола Миколайович

Феномен сталого економічного розвитку Вінницької громади в контексті взаємодії влади і бізнесу 53

Пасемко Галина Павлівна, Таран Оксана Миколаївна

Технологія розробки стратегії розвитку територій Харківської області 56

Поступна Олена Вікторівна, Недільська Вікторія Едуардівна

Вплив «ДІЯ.СІТУ» на людський капітал територіальних громад: управлінські механізми мінімізації ризиків та забезпечення збалансованого регіонального розвитку 60

Сагачко Юлія Миколаївна, Клинушкова Марія Георгіївна

Роль ефективного адміністративного менеджменту у підвищенні прозорості та результативності управління земельними ресурсами в громадах 64

Сердюк Ольга Іванівна, Дем'яненко Наталія Василівна, Зінченко Софія Олегівна

Удосконалення взаємодії Опішнянської селищної ради та бізнесу 67

Сердюк Ольга Іванівна, Нос Вікторія Вікторівна

Розроблення комунікаційної стратегії в організаціях публічної сфери 71

Сердюк Ольга Іванівна, Сороченко Михайло Михайлович

Розвиток молодіжної політики як шлях до відкритості діяльності органу місцевого самоврядування 75

Сокольська Тетяна Вікторівна

Роль лідера у формування ефективної публічної політики сталого розвитку громад 78

Тимоха Анатолій Денисович

Вдосконалення механізмів взаємодії органів публічного управління та місцевого самоврядування у розвитку дорожнього господарства 81

Центило Костянтин Леонідович

Особливості сучасних моделей сільського розвитку 84

Щетиніна Тетяна Олексіївна, Кузьменко Юлія Владиславівна

Мотивація праці посадових осіб органів публічної влади: фактори впливу 87

СЕКЦІЯ 3. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ

Gavkalova Nataliia, Kunitsyn Oleh

Designing financial resilience framework for post-war reconstruction in ukrainian territorial communities 90

Гудзь Олена Євгенівна

Public finances: new esg guidelines for post-war regional recovery 92

Пташник Світлана Андріївна

Інноваційні підходи до управління фінансами територіальних громад 95

СЕКЦІЯ 4. ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ САМОВРЯДНОЇ ВЛАДИ

Денисюк Ольга Володимирівна

Імідж держави як інструмент політичного управління та розвитку
самоврядної влади 99

Загурський Олександр Богданович

Децентралізація як багатоаспектний феномен: концептуальний аналіз 102

Лозинська Тамара Миколаївна

Місьцеве самоврядування як елемент політичної системи 105

Філіппова Вікторія Дмитрівна

Публічна політика стійкості: місьцеве врядування в умовах криз і
відновлення 108

Shukuralieva Nartsiss

Tożsamość i lojalność w cieniu wojny: kazachowie wobec rosyjskiej inwazji na
Ukrainę 111

СЕКЦІЯ 5. АГРАРНА ПОЛІТИКА І МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Гроссул Дмитро Олегович

Заходи державної політики підтримки агропродовольчої сфери у
контексті забезпечення сільського розвитку 113

Шинькович Андрій Васильович

Продовольча безпека в фокусі уваги системи місцевого самоврядування 116

Шмонденко Сергій Павлович, Кочур Владислава Сергіївна

Цифрова трансформація управління земельними ресурсами
територіальних громад: Державний аграрний реєстр та ГІС як інструменти
фіскальної спроможності та прозорості 119

СЕКЦІЯ 6. МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА СТАЛОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Бевз Сергій Васильович

Інтеграція відновлювальних джерел енергії у місцеві стратегії
відновлення та стійкості 123

Бистрицький Дмитро Олександрович

Антикорупційні механізми в системі місцевого самоврядування України:
проблеми та перспективи 126

Білоус Олег Михайлович, Мельничук Василь Іванович

Форми громадського контролю як інструмент забезпечення прозорості
публічного управління 129

Бойнік Андрій Анатолійович

Дивіденд здоров'я: масовий спорт та спортивний репутаційний токен (srt)
як стратегічна інвестиція у стійкість та післявоєнну відбудову України ... 132

<i>Галич Олександр Анатолійович</i>	
Формування полтавським державним аграрним університетом та територіальними громадами синергії соціального розвитку	136
<i>Горбаль Володимир Васильович, Баран Марія Петрівна</i>	
Зміна ролі лідера місцевого самоврядування: результати опитування територіальних громад Івано-франківського району Івано-франківської області	140
<i>Гордієнко Олександра Романівна</i>	
Фактчекінг в роботі публічного службовця	143
<i>Демченко Володимир Миколайович</i>	
Урахування соціолінгвістичних знань у місцевому самоврядуванні	146
<i>Дзвінчук Дмитро Іванович, Боринський Тарас Миколайович</i>	
Впровадження дизайн-мислення у сферу управління територіальними громадами як чинник підвищення ефективності роботи органів місцевого самоврядування	149
<i>Дорофєєв Олександр Вікторович, Дорогань Андрій Сергійович, Доля Валерій Віталійович</i>	
Державне стимулювання розвитку підприємництва у повоєнний період ...	152
<i>Лазебна Ірина Василівна, Пономаренко Юрій Вячеславович</i>	
Роль інститутів громадянського суспільства у відбудові місцевих громад після війни	155
<i>Лещенко Андрій Вікторович</i>	
Подолання корупції у сучасній системі місцевого самоврядування України в умовах воєнного стану та сталого відновлення	158
<i>Лозинська Тамара Миколаївна, Мазничко Катерина Вікторівна</i>	
Роль органів місцевого самоврядування у відновленні та розвитку територіальних громад під час і після закінчення дії воєнного стану	161
<i>Луханін Володимир Володимирович, Попов Сергій Афанасійович, Мануїлова Катерина Віталіївна</i>	
Значення військової адміністрації у контексті децентралізації та воєнного стану	164
<i>Махінова Вероніка Андріївна</i>	
Ознаки токсичної культури праці в публічній сфері	168
<i>Мерзлюк Людмила Володимирівна</i>	
Місьцеве самоврядування в умовах воєнного стану та сталого відновлення	170
<i>Панасюк Вікторія Іллівна, Поліщук Світлана Петрівна</i>	
Механізми стратегічного управління розвитком територіальних громад в умовах воєнного стану	173
<i>Панасюк Євген Іванович</i>	
Тімбілдінг як метод управління персоналом в органах місцевого самоврядування в умовах воєнного стану	177
<i>Романов Дмитро Володимирович</i>	
Взаємодія військових адміністрацій населених пунктів з органами місцевого самоврядування у період воєнного стану	180

<i>Свинаренко Наталія Олександрівна</i>	
Про перейменування географічних назв на Харківщині як частина процесу декомунізації: регіональні аспекти	183
<i>Сень Олександр Васильович</i>	
Деякі аспекти стратегій громад в період війни і післявоєнного відновлення	186
<i>Шупта Ірина Миколаївна, Туз Віктор Вікторович</i>	
Довіра до органів влади в умовах війни в Україні	190

СЕКЦІЯ 7. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ

<i>Гутник Анастасія Юрійвна</i>	
Цифрова трансформація публічної політики в Україні як вектор модернізації державного управління	193
<i>Євсюкова Оксана Володимирівна, Кисельов Микита Сергійович</i>	
Електронна взаємодія держави і громадян як індикатор цифрової зрілості публічного управління	197
<i>Краля Вікторія Григорівна</i>	
Впровадження електронного урядування у територіальних громадах України: проблеми, бар'єри та шляхи їх подолання	200
<i>Пасемко Галина Павлівна</i>	
Роль держави в забезпеченні охорони інтелектуальної власності	203
<i>Петренко Тетяна Сергіївна, Поночовна Олена Володимирівна</i>	
Інформатизація управлінських процесів у системі місцевого самоврядування	207
<i>Поступна Олена Вікторівна, Григораши Владислав Олександрович</i>	
Забезпечення сталості соціальних проєктів через інформатизацію: роль відкритої онлайн-платформи у довгостроковому управлінні результатами	210
<i>Саміляк Артем Анатолійович</i>	
Еволюція моделей державного регулювання CBDC: можливості для децентралізації фінансового управління в Україні (на прикладі е-гривні)	214

СЕКЦІЯ 8. ПРАКТИКИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

<i>Базиченко Вікторія Вікторівна</i>	
Практика місцевого самоврядування Німеччини: досвід для України	217
<i>Burunova Olena</i>	
Rola samorządu terytorialnego w rozwoju publicznych uczelni wyższych w regionie - na przykładzie gminy miasta Częstochowa (Polska)	220
<i>Гуторова Олена Олександрівна, Фігура Андрій Олегович</i>	
Зарубіжний досвід управління соціально-економічним розвитком сільських територій та можливості його адаптації в Україні	224
<i>Hyrenko Oleg, Dmytrenko Serhii, Protas Rostyslav</i>	
Application of innovative management technologies in the activities of public authorities: the experience of EU countries	227

<i>Косаревич Назар Богданович</i>	
Моделі державного управління бюджетами базового рівня у розвинутих країнах	229
<i>Рущенко Євген Васильович</i>	
Досвід публічного управління і місцевого самоврядування у сфері туризму в країнах Східної Європи і Балкан у повоєнний період	233
<i>Сердюк Ольга Іванівна, Туль Світлана Іванівна</i>	
Стратегічне управління публічними інвестиціями: досвід Польщі та України	235
<i>Устїнов Євгеній Олегович</i>	
Етика публічного службовця у Франції	238
<i>Чернякова Ольга Русланівна</i>	
Місьцеве самоврядування та іноземний досвід децентралізації : гендерний вимір та участь у прийнятті рішень	241
<i>Янченко Мирослав Дмитрович</i>	
Естонський досвід розвитку місцевого самоврядування	246

СЕКЦІЯ 9. ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

<i>Арбузова Тетяна Василівна</i>	
Післявоєнна регіональна політика: формування «нової мапи» розвитку України	250
<i>Гуторова Олена Олександрівна</i>	
Європейський досвід просторового планування на місцевому рівні	253
<i>Поступна Олена Вікторівна</i>	
Управління ризиками та стійкість територій у контексті просторового планування: формування адаптивних моделей для повоєнного відновлення та розвитку	256

СЕКЦІЯ 10. ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ТА МІСЦЕВОЇ ЕКОНОМІКИ

<i>Гуторов Олександр Іванович</i>	
Грантові та інвестиційні механізми підтримки аграрних проєктів: переваги, можливості та ризики	261
<i>Курносенко Лариса Володимирівна, Русаков Віталій Вікторович</i>	
Економічна взаємодія органів місцевого самоврядування з приватними медичними закладами в умовах післявоєнного відновлення	264

Ольга Іванівна Сердюк,
*кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри економіки та публічного управління
Полтавського державного аграрного університету
м. Полтава, Україна*

Михайло Михайлович Сороченко,
*магістрант кафедри економіки та публічного управління
Полтавського державного аграрного університету,
м. Полтава, Україна*

РОЗВИТОК МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК ШЛЯХ ДО ВІДКРИТОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Актуальність залучення громадян до процесу ухвалення рішень у громадах, а також підвищення ефективності органів місцевого самоврядування у забезпеченні відкритості діяльності зумовлює пошук нових практик. Серед інших перспективних напрямів забезпечення відкритості актуальним є залучення молоді до місцевої політики.

Основи втілення молодіжної політики визначає Закон України «Про основні засади молодіжної політики», зокрема, повноваження щодо неї як центральних, так і місцевих органів влади, та домінуючу роль перших [1]. Засади молодіжної політики встановлені в Національній молодіжній стратегії та Державній цільовій програмі «Молодь України» (2021-2025), а їх реалізація покладена на відповідне міністерство, а також Український молодіжний фонд і Раду з молодіжних питань при президентові України.

Втілення молодіжної політики в Полтавській міській територіальній громаді (ТГ) в досліджуваний період визначала Міська комплексна програма «Молодь Полтавської міської територіальної громади 2021-2025» [2], яка акцентувала увагу на моделі активної співпраці органів місцевого самоврядування, громадських організацій та органів студентського самоврядування для добробуту молоді Полтавської міської ТГ. Цільове призначення програми – активізація молодіжних ініціатив у різних сферах суспільства; інтеграція молоді у світову та європейську молодіжну спільноту, обмін молодіжним досвідом на всіх рівнях; створення умов для повного втілення творчого потенціалу молоді; створення оптимальних умов для свого професійного самовизначення.

Молодіжна рада, створена розпорядженням секретаря Полтавської міської ради від 8 лютого 2024 року, стала активним суб'єктом втілення молодіжної політики в Полтавській міській ТГ як дорадчий та консультативний орган. З 2022 року активно розвивається молодіжний журнал «VIKHOLO». Це – перший міський молодіжний журнал, що є волонтерським проектом. Його ідея – написання актуальних для молоді статей. Родзинкою журналу – електронний формат, що робить його інтерактивним та доступним для кожного у будь-якому куточку світу. Електронний формат дає змогу легко використовувати гіперпосилання, що значно збагачує досвід сприйняття.

Полтава приєдналася до Національної програми з розвитку молодіжної політики «Молодіжна столиця Європи 2025» та має чотирьох переможців першої хвилі субгрантів [3]. За ініціативи департаменту Полтавської міської ради у Полтаві 16 вересня 2025 року стартував масштабний молодіжний проєкт під назвою «Нація сильних». Він покликаний сформувати сильне, патріотичне та відповідальне покоління молоді, яке може гідно реагувати на виклики часу. Проєкт включає чотири модулі: технології безпеки, базова військово-патріотична підготовка та самооборона, стійкість та безпека, протидія загрозам та психологічна стійкість.

Разом з тим, окреслимо проблеми втілення молодіжної політики в Полтавській міській ТГ, що потребують вирішення: неналежне фінансове та кадрове забезпечення, повільний розвиток мережі об'єктів молодіжної інфраструктури (зокрема, молодіжних центрів), недостатнє залучення молоді до ухвалення рішень та контролю за виконанням цих рішень, слабка міжсекторальна взаємодія між різними установами та громадськими організаціями, недостатньо дієва система моніторингу, оцінки реалізації молодіжної політик, звітування перед ТГ [4]. Ключові напрями розвитку молодіжної політики в Полтавській міській ТГ визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Напрями розвитку молодіжної політики в Полтавській міській територіальній громаді, 2026-2028 рр.

Напрямок	Завдання
Фінансування та кадрове забезпечення	Забезпечити стабільне фінансування для втілення молодіжної політики. Затвердити програму підвищення кваліфікації молодіжних працівників. Інвестувати у підготовку та підвищення кваліфікації молодіжних працівників.
Інфраструктура та ресурси	Створювати та підтримувати молодіжні центри, простори та іншу інфраструктуру. Розробляти та поширювати базу даних молодіжних проєктів, в тому числі міжнародних.
Молодіжна участь та адвокація	Створити дієву систему збору, обробки й реагування на запити та місцеві молодіжні ініціативи. Сприяти активній участі молоді у розробці, прийнятті та контролі за виконанням рішень. Підтримувати діяльність / створення молодіжної ради та громадських організацій, надаючи їм можливість впливати на політику. Налагоджувати зворотний зв'язок з представниками молоді та проводити консультації.
Міжгалузева та міжсекторальна співпраця	Сприяти партнерській співпраці між органами влади, громадськими об'єднаннями, освітніми та культурними установами. Координувати зусилля різних суб'єктів, що працюють з молоддю, для досягнення спільних цілей.
Моніторинг та оцінка	Проводити регулярне оцінювання ефективності втілення молодіжної політики на основі встановлених критеріїв та показників. Забезпечувати прозору звітність для громадськості про роботу з молоддю.
Інформаційна підтримка	Проводити інформаційні кампанії для висвітлення діяльності молодіжної ради та органів у справах молоді. Використовувати веб-сайти та інші канали для поширення актуальної інформації про молодіжну політику

Можлива розробка та ухвалення Полтавською міською радою спеціальних цільових програм щодо молодіжної політики. Проте, більш важливим є запозичення досвіду формування стратегій розвитку молодіжної політики / розвитку молоді / реалізації молодіжної політики (Рожищенська міська ТГ, Луцька міська ТГ, Слобожанська селищна ТГ [5]).

Партисипативний підхід до формування Стратегії розвитку молодіжної політики в Полтавській міській ТГ (до 2030 року) стимулює активну участь молоді у її розробці, прийнятті та контролі за виконанням рішень. Стратегія з врахуванням сильних сторін, можливостей розвитку, слабких сторін та загроз поступу молодіжної політики в Полтавській міській ТГ (SWOT-аналіз), місії і стратегічного бачення майбутнього ТГ, стратегічних цілей розвитку самої ТГ має виокремити основні сфери розвитку молодіжної політики ТГ, які б стали основою для її стратегічних цілей та завдань. План реалізації Стратегії розвитку молодіжної політики має бути сформовано відповідно до стратегічних цілей розвитку ТГ та реалізовано за допомогою проектів місцевого розвитку відповідно до технічних завдань.

Саме таким чином може бути побудована структурно-функціональна модель втілення молодіжної політики в Полтавській міській ТГ, яка врахує її особливості, конкретні потреби молоді, спиратиметься на міжсекторальну взаємодію та координацію зусиль усіх заінтересованих сторін, при цьому беручи до уваги стратегічні напрями державної молодіжної політики.

Список використаних джерел:

1. Про основні засади молодіжної політики : Закон України від 13 лип. 2025 р. № 1414-IX. *Офіційний портал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text> (дата звернення: 25.10.2025).
2. Міська комплексна програма «Молодь Полтавської міської територіальної громади 2021-2025». URL: https://media.poda.gov.ua/docs/4hxke35v/dod_1.pdf (дата звернення: 25.10.2025).
3. У Полтаві обговорили можливості формування нової молодіжної політики у громаді. *Полтавська міська рада : офіційний сайт*. URL: <https://rada-poltava.gov.ua/ua/news/u-poltavi-obgovorili-mozhливosti-formuvannya-novoyi-molodizhnoyi-politiki-u-gromadi> (дата звернення: 25.10.2025).
4. Комаринець С. О., Машталір С. Г. Основні напрями вирішення проблем молодіжної політики в Україні. *Механізм регулювання економіки*. № 1(99). 2023. С. 105-112. URL: <http://www.mer-journal.sumy.ua/index.php/journal/article/view/138/126> (дата звернення: 25.10.2025).
5. Стратегія розвитку молодіжної політики Слобожанської селищної територіальної громади на 2020-2025 роки. URL: <https://surl.li/wvaedk> (дата звернення: 25.10.2025).